

120928-1

K lidské povaze náleží touha a vůle vědět, ale neméně také touha se dozvědět ještě víc (a přesněji). Už toto rozpoznání poukazuje zřetelně na chybnost či mylnost starořeckého ideálu „vědění“ ve smyslu *epistémé* (tedy „vidění“, náhledu, názoru ve smyslu zření). *Epistémé* nepřipouští vylepšování, dokonalost vylučuje „pokrok“. Právě proto představuje Sókratés tak významnou a přímo stěžejní postavu myslitele, který rozpoznává omezenost jak svého, tak každého vědění, a poukazuje nám na známé pojetí „vědoucího nevědění“. To sice někdy může vést (a některé myslitele vskutku vedlo) k zásadní skepsi, ale jen z nedorozumění resp. z nepochopení, co to takové „vědoucí nevědění“ vpravdě jest. Nejde o paušální relativizování veškerého vědění, nýbrž o zásadu kritičnosti, která dovolí a také dokáže rozpoznat, co skutečně víme, od toho, o čem se jen domníváme, že to víme, ergo: poznat a vědět, co ještě nevíme.

(Písek, 120928-1.)